

BIJ HET BEGIN VAN DE 82E JAARGANG

Wanneer de inleiding tot weer een nieuwe jaargang niet, zoals gebruikelijk, door de Hoofdredacteur wordt geschreven, zijn daarvoor dringende redenen aanwezig. De belangrijkste is wel, dat de huidige Hoofdredacteur, Prof. Dr. J. B. Visser, met ingang van 1 januari 1975 zijn functie definitief heeft neergelegd. Hij zal worden opgevolgd door collega L. J. A. van Schijndel, behoudens goedkeuring door het Algemeen Bestuur.

Wat Visser gedurende een lange reeks van jaren voor ons Tijdschrift heeft betekend, is in het bestek van deze korte inleiding tot de nieuwe jaargang onmogelijk te vermelden zonder aan zijn verdiensten voor het Tijdschrift te kort te doen. Zeker zal er in de naaste toekomst aanleiding bestaan daarop meer in details in te gaan. Hier zij slechts vermeld dat het Algemeen Bestuur met grote dankbaarheid terugblijkt over de drie decennia waarin Visser zijn beste krachten aan ons Tijdschrift gaf. Niet alleen als vaardig scribent, uit wiens pen vele waardevolle artikelen, overzichten en beschouwingen vloeiden, doch ook als de aimabele, steeds hulpvaardige leider der Redactie. Gelukkig zullen wij hem nog niet geheel uit onze kring behoeven te missen: als lid van de Redactie zal hij zijn medewerking blijven geven.

Op voordracht van het Dagelijks Bestuur zal aan het Algemeen Bestuur worden voorgesteld collega L. J. A. van Schijndel te benoemen tot Hoofdredacteur. Van Schijndel zal bij de lezers nauwelijks introductie behoeven. Reeds gedurende een lange reeks van jaren maakt hij deel uit van de Redactie en hij is, sedert het verschijnen, onder meer in het bijzonder belast geweest met de verzorging van het Engelse supplement. Mede gezien zijn gave de pen te hanteren was hij voor ons een 'natuurlijke keuze' en wij zijn hem dankbaar dat hij, ondanks vele andere drukke werkzaamheden, bereid is deze niet geringe taak op zich te nemen.

In de loop van het achter ons liggende jaar werd tevens de laatste hand gelegd aan een ontwerp voor nieuwe Statuten der Stichting. Dit ontwerp werd vervolgens door het Algemeen Bestuur in de vergadering van 22 juni 1974 goedgekeurd. De Stichting draagt daardoor thans ook officieel de naam *Stichting Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde*.

Voor ditmaal – en het zal de lezer aanstonds duidelijk worden waarom – heeft de Redactie deze rubriek gaarne afgestaan aan de Voorzitter van het Algemeen Bestuur van de Stichting Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde (een meer aangepaste vervanging van de oude benaming Stichting Tijdschrift voor Tandheelkunde).

Binnen het Tijdschriftbestel hebben zich in het afgelopen jaar op de ingeslagen weg nieuwe ontwikkelingen voltrokken en dientengevolge zijn door het Algemeen Bestuur daarmee samenhangende besluiten genomen. De aankondiging daarvan ligt uiteraard niet op de weg der Redactie, vandaar dat zij de Voorzitter van de Stichting gaarne aan het woord laat.

Redactie

In de nieuwe Statuten zijn enkele noodzakelijk geachte wijzigingen in de structuur der Stichting – daarbij inbegrepen de Redactie – aangebracht. Zo zal men het vertrouwde begrip 'beherend redacteur' niet langer aantreffen. Deze functionaris was in het verleden zowel secretaris der Redactie als secretaris van het Dagelijks en Algemeen Bestuur, alsmede beheerder der financiën. Dat deze taak allengs voor één man te zwaar werd zal niemand verbazen. Daarom werd gekozen voor een nieuwe samenstelling van het Dagelijks Bestuur, dat thans bestaat uit een voorzitter, vice-voorzitter, tevens secretaris en een penningmeester. Prof. O. Backer Dirks werd bereid gevonden de gecombineerde functie van vice-voorzitter en secretaris op zich te nemen, terwijl collega G. Th. E. R. Arnold de financiën der Stichting zal beheren.

Collega B. Z. Deenik, die zolang als 'beherend redacteur' de hierboven omschreven, veelomvattende functies heeft vervuld, zal zich voortaan volledig aan zijn redactionele taken kunnen wijden, als 'secretaris' van de Redactie.

Een uitvloeisel van deze nieuwe opzet en van het feit dat de uitgave sedert een jaar wordt verzorgd door de

Koninklijke Drukkerij en Uitgeverij van de Erven J. J. Tijl B.V. is, dat de Stichting niet langer behoefte heeft aan een eigen bureau en dat dientengevolge – met ingang van 1 januari 1975 – het kantoor aan de Lomanlaan 103 te Utrecht is opgeheven.

Tenslotte moet nog worden stilgestaan bij de reeds gedane mededeling van het onaangename, doch onvermijdelijke feit, dat per 1 januari 1975 het abonnementstarief moest worden verhoogd. Papierprijzen,

lonen in de grafische industrie en andere kosten blijven stijgen, een feit waaraan ook wij niet kunnen ontkomen. Wij zijn er echter van overtuigd, dat onze lezers met ons van mening zijn dat een Nederlands-talig wetenschappelijk tijdschrift voor ons vakgebied een absolute noodzakelijkheid is en wij vertrouwen er daarom op dat zij, ondanks het grotere offer dat van hen wordt gevraagd, ons trouw zullen blijven.

F. W. Spies

EEN VERGELIJKING TUSSEN RADIOGRAFIE EN DE KOUDLICHTTECHNIEK MET BETREKKING TOT DE DIAGNOSTIEK VAN APPROXIMALE CARIËS*)

D. J. PURDELL LEWIS

TJ. POT

Inleiding

Sinds enige jaren is de zogenaamde koudlichttechniek (fibre optic light) voor de tandarts-practicus beschikbaar. Veelal in de vorm van een klein kistje, waarin naast een sterke lichtbron een ventilatiesysteem ter koeling aanwezig is. Via een flexibele glasvezelbundel wordt het geconcentreerde licht door weerkaatsing verder getransporteerd zonder noemenswaard verlies aan intensiteit, maar met volledig verlies aan warmte. Het uiteinde van de bundel, de tip, is door een metalen mantel versterkt zodat een normale manipulatie in de mond mogelijk is.

In 1967 (Taylor, Ware, McDowell en Killey, Goldman, Wright) en 1969 (Baurmash en Handel) werd deze apparatuur eenvoudigweg beschreven in termen van een verbeterde conventionele verlichting. In 1970 suggereerden Friedman en Marcus dat koudlicht onder meer gebruikt kon worden om cariëslaesies op te sporen. Zij kwamen tot de conclusie dat koudlicht in vele gevallen de mate van ondermijnende cariëslaesies doeltreffender aantoont dan met bitewing-foto's het geval is, waarmede alleen een projectiebeeld ter beschikking staat. Bomba verklaarde in 1971 in een uitgebreid overzichtsartikel eveneens dat vaak niet alleen cariëslaesies kan worden waargenomen, maar dat de omvang en de diepte van de laesies nauwkeuriger

Werkgroep Tand- en Mondziekten van de Gezondheidsorganisatie T.N.O.

Hoofd: Tj. Pot.

kunnen worden vastgesteld dan met een röntgenfoto. In tegenstelling hiermee vonden Reynolds en Adudell (1971) dat, hoewel koudlicht een voortreffelijke lichtbron vormt voor intra-oraal gebruik, het niet in staat is met enige aanvaardbare zekerheid approximale cariëslaesies aan het licht te brengen.

In een onderzoek van Wright en Simon (1972) werd met behulp van koudlicht in 266 proximale vlakken van eerste molaren bij 26 kinderen slechts 45% van de laesies ontdekt die zichtbaar waren op de röntgenfoto's van deze elementen. Zij kwamen tot de slotsom dat transilluminatie zeker kon worden gebruikt om cariëslaesies te ontdekken, maar dat de betrouwbaarheid van deze techniek dubieus was.

Zij suggereerden dat de ontwikkeling van een tip met een kleinere diameter het misschien mogelijk zou maken een beter resultaat te verkrijgen. Hiermede zou dichter tegen en zelfs onder het contactpunt gemanipuleerd kunnen worden, met als gevolg een betere transilluminatie. De recente ontwikkeling van een sterkere lichtbron, te zamen met een zorgvuldige concentratie van het uitgezonden licht en een in doorsnede zeer kleine glasvezelbundel en tip, hebben aan de wensen van Wright en Simon gestalte gegeven.

Met deze nieuwe apparatuur kon worden nagegaan of de door hen gevonden 45% (19.5 van 44) van de op de x-foto's aanwezige laesies zou kunnen worden over-

*) De oorspronkelijke publikatie is verschenen in de Journal of Dentistry Vol. 2, pag. 143-148 (1974).